

Publicerat om delat ledarskap mellan chefer

En forskargrupp har sedan slutet av 1990-talet återkommande studerat fenomenet delat ledarskap mellan chefer. Bland annat har omfattningen av delat ledarskap i svenskt arbetsliv kartlagts och de juridiska aspekterna utretts. Främst har intresset varit riktat mot att förstå det delade ledarskapets former, processer och möjligheter. Forskningen har genomförts med medel från Arbetslivsinstitutet, Vinnova, Forte, Afa Försäkring och till mindre del även Institutionen för pedagogik och didaktik, SU. Aktuella forskare är Marianne Döös¹ och Lena Wilhelmson². De senaste forskningsprojekten har undersökt delat ledarskap i skola och förskola, där har Jenny Madestam, Åsa Örnberg och Erik Berntson medverkat.

Två böcker i ämnet: En riktad till chefer och till studenter på arbetslivsinriktade utbildningar vid universitet och högskolor och en senare specifikt till rektorer, huvudmän, chefer och studenter som är intresserade av skola och förskola:

Döös, M., Wilhelmson, L. & Backström, T. (2013). *Delat ledarskap. Om chefer i samarbete*. Stockholm: Liber (2a rev. uppl.).

Wilhelmson, L., & Döös, M. (red.). (2019). *Delat ledarskap i förskola och skola. Om täta samarbeten som kräver och ger förutsättningar*. Lund: Studentlitteratur.

Ett urval av det vi i övrigt publicerat i forskarlaget i och med anknytning till ämnet delat ledarskap mellan chefer. Både populärvetenskapligt och traditionellt vetenskapliga texter (i bokstavsordning efter första författaren). Kolla på årtalen så ser du vilka som är från senare tid.

Backström, T., Döös, M., & Wilhelmson, L. (2006). Chefen som regissör – ledarskap och medarbetarskapets självorganiserande processer. I C. von Otter (red), *Ledarskap för fria medarbetare - en antologi* (s. 123–158). Stockholm: Arbetslivsinstitutet.

Backström, T., Granberg, O. & Wilhelmson, L. (2008). Alternativa former av ledarskap. En kunskapsöversikt om chefers ledarskap. I M. Döös & K. Waldenström (red), *Chefskapets former och resultat. Två kunskapsöversikter om arbetsplatsens ledarskap*. VR 2008:15. (s. 21-116). Stockholm: Vinnova.

Biglari, S. (2006). *Delat ledarskap i medarbetarperspektiv. Medarbetar- och chefserfarenheter vid två företag*. Arbetslivsrapport 2006:39. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.

Döös, M. (2015). Together as one: Shared leadership between managers. *International Journal of Business and Management*, 10(8), 46-58. doi: 10.5539/ijbm.v10n8p46

Döös, M. (2019). Reflektioner över funktionsbaserad ledning i Malmö stads förskoleverksamhet - slutrapport. I A. M. Deliv (red.), *Utvärdering av organisationsutvecklingen* (s. 32-39). Malmö: Förskoleförvaltningen. Hämtad från <https://malmo.se/Service/Utbildning-och-forskola/Forskola/Kvalitet-i-forskolan/Forskoleforvaltningens-organisation.html>.

Döös, M., Vinell, H., & von Knorring, M. (2017). Going beyond “two-gheterness”: Nurse managers’ experiences of working together in a leadership model where more than two share the same chair. *Intensive and Critical Care Nursing*. doi: 10.1016/j.iccn.2017.04.009

Döös, M., & Wilhelmson, L. (2003). Delat ledarskap – en trend i vardande? I C. von Otter (red.), *Ute och inne i svenskt arbetsliv – forskare analyserar och spekulerar om trender i framtidens arbete. Arbetsliv i omvandling 2003:8* (s. 323–344). Stockholm: Arbetslivsinstitutet.

¹ Institutionen för pedagogik och didaktik, Stockholms universitet, marianne.doos@edu.su.se

² Institutionen för pedagogik och didaktik, Stockholms universitet, lena.wilhelmsson@icloud.com

- Döös, M., & Wilhelmson, L. (2019). Att förändra organisatoriska förutsättningar: Erfarenheter av att införa funktionellt delat ledarskap i skola och förskola. *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, 25(2), 46-66. doi: <https://journals.lub.lu.se/aoa/article/view/20015/18046>
- Döös, M., & Wilhelmson, L. (2020). Changing organisational conditions: Experiences of introducing and putting function-shared leadership (FSL) into practice in schools and pre-schools. *Leadership and Policy in Schools*. On-line publ Open Access. doi: 10.1080/15700763.2020.1734628
- Döös, M., & Wilhelmson, L. (2021). Fifty-five years of managerial shared leadership research: A review of an empirical field. *Leadership*. Open access. doi: <https://doi.org/10.1177/17427150211037809>
- Döös, M., & Wilhelmson, L. (2024). A review of empirical studies of co-principalship: Antecedents, constellation-level outcomes and the issue of trust. *International Journal of Leadership in Education*, 1-25. doi: 10.1080/13603124.2024.2369998
- Döös, M., Wilhelmson, L., & Hemborg, Å. (2003). Smittande makt – samledarskap som påverkansprocess. *Ledmotiv*(3), 58–71.
- Döös, M., Wilhelmson, L., & Hemborg, Å. (2003). Delat ledarskap som möjlighet. I L. Wilhelmson (red.), *Förnyelse på svenska arbetsplatser. Balansakter och utvecklingsdynamik* (s. 182–211). Stockholm: Arbetslivsinstitutet.
- Döös, M., Wilhelmson, L., Madestam, J., & Örnberg, Å. (2017). Shared principalship: The perspective of close subordinate colleagues. *Leadership and Policy in Schools*, 18(4). doi: <http://dx.doi.org/10.1080/15700763.2017.1384503>
- Döös, M., Wilhelmson, L., Madestam, J., & Örnberg, Å. (2017). The shared principalship: Invitation at the top. *International Journal of Leadership in Education*, 1-19. On-line publ Open Access 170508. doi: 10.1080/13603124.2017.1321785
- Döös, M., Madestam, J., Wilhelmson, L., & Örnberg, Å. (2018). The principle of singularity: A retrospective study of how and why the legislation process behind Sweden's Education Act came to prohibit joint leadership for principals. *Nordic Journal of Comparative and International Education*, 2(2-3), 39-55. doi: <http://doi.org/10.7577/njcie.2757>
- Döös, M., Hanson, M., Backström, T., Wilhelmson, L., & Hemborg, Å. (2005). Delat ledarskap i svenskt arbetsliv – kartläggning av förekomst och chefers inställning. *Arbetsliv i omvandling 2005:15*. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.
- Döös, M., Backström, T., Melin, M., & Wilhelmson, L. (2012). Isolated cases or widespread practice? The occurrence of sharing managers in Swedish working life. *Economics and Business Letters*, 1(3), 23-36.
- Hellstadius, M. (2018). *Rättsliga aspekter av ett funktionellt delat ledarskap i skolan och förskolan*. Promemoria (Opubl.). Vällingby: Hellstadius Utbildning & Rådgivning AB. https://www.edu.su.se/polopoly_fs/1.373786.1519224598!/menu/standard/file/Ra%CC%88ttsliga%20aspekter%20av%20Funktionellt%20Delat%20Ledarskap%20i%20skola%20och%20%C3%B6rskola%202018.pdf
- Madestam, J. (2017). En rektor när staten åter vill styra. Förändringar i skollagen som uttryck för metagovernance. *Nordisk Administrativ Tidsskrift*, 94(2), 37-58. <https://www.djoef-forlag.dk/sites/nat/>
- Vinell, H. (2013). *Chefsjuksköterskors erfarenheter av flerdelat ledarskap. En intervjustudie om möjligheter och svårigheter när fler än två sitter på samma stol*. Magisteruppsats vid Institutionen för lärande, informatik, management och etik, Karolinska institutet, Stockholm.

- Wilhelmson, L. (2006). Transformative learning in joint leadership. *Journal of Workplace Learning*, 18(7–8), 495–507.
- Wilhelmson, L., Döös, M., Backström, T., Bellaagh, K., & Hanson, M. (2006). *Perspektiv på delat ledarskap i några kommunala verksamheter. Uppfattningar från 14 delande enhetschefer, deras medarbetare och överordnade, i Stockholms stad*. Arbetslivsrapport 2006:50. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2012). *Kollektiva former av ledarskap i skola och förskola: I spåren av nya skollagen*. Opubl. rapport, <http://su.avedas.com/converis/person/4427>. Stockholm: Institutionen för pedagogik och didaktik, Stockholms universitet.
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2016). Joint principalship: A potential support for democratic practice in schools. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 2(1), 1-11. Doi: <http://dx.doi.org/10.3402/nstep.v2.31681>
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2017). Erfarenheter av delat ledarskap i den lokala skolan: Rektorers och arbetslagsledares röster. *Pedagogisk Forskning i Sverige*, 22(1-2), 101-123. <http://journals.lub.lu.se/index.php/pfs/article/view/16821>
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2018). Samledarskap i skola och förskola – en förlorad potential. I O. Johansson & L. Svedberg (red.), *Att leda mot skolans mål* (uppl. 2:3, s. 151-164). Malmö: Gleerups.
- Wilhelmson, L., & Döös, M. (2020). Kollektiva ledningsformer i skola och förskola. I O. Johansson & L. Svedberg (red.), *Att leda mot skolans mål. Vägval och möjligheter* (s. 177-190). Malmö: Gleerups.
- Öman, S. (2005). *Juridiska aspekter på samledarskap – hinder och möjligheter för delat ledarskap*. Arbetslivsrapport 2005:29. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.
- Örnberg, Å. (2016). Rättsliga förutsättningar att dela på rektorsuppdraget i grund- och gymnasieskola. *Förvaltningsrättslig tidskrift*, 2016(1), 141-157.